

ПРОГРАМА
соціально-економічного розвитку Мар'янівської селищної територіальної
громади на 2026-2028 роки

1. Вступ

Програма соціально-економічного розвитку Мар'янівської селищної територіальної громади на 2026-2028 роки (далі – Програма) розроблена відповідно до Законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України», з врахуванням цілей і завдань, викладених у Стратегії розвитку територіальної громади Мар'янівської селищної ради Луцького району Волинської області на 2021-2031 роки.

Метою Програми є забезпечення комплексного розвитку Мар'янівської селищної територіальної громади, підвищення рівня життя і добробуту її мешканців.

Програма визначає цілі, завдання та основні заходи економічного і соціально-економічного розвитку Мар'янівської селищної територіальної громади на 2026-2028 роки.

2. Аналітична частина

Географічне розташування, опис суміжних територій.

Територія Мар'янівської селищної територіальної громади включає в себе чотирнадцять населених пунктів (селище Мар'янівка, села Борисковичі, Борочиче, Брани, Бужани, Галичани, Довгів, Новий Зборишів, Пильгани, Ржищів, Скригове, Хмельницьке, Цегів і Широке), чисельність населення – 8942 особи, площа 229,77 кв. км.

Центром територіальної громади є селище Мар'янівка.

Мар'янівська громада займає вигідне для господарської і життєвої діяльності людей фізико-географічне положення, яке визначає особливості природних умов та природно-ресурсного потенціалу. Знаходиться вона у південно-західній частині Луцького району Волинської області, межує з Берестечківською і Горохівською громадами Волинської області, а також з Лопатинською і Радехівською громадами Львівської області. Адміністративний центр громади – селище Мар'янівка знаходиться за 50 км від районного і обласного центру Волинської області – міста Луцьк й у 100 м від найближчої залізничної вантажної станції.

Карта Мар'янівської селищної територіальної громади

Земельні ресурси

Земля є одним із головних ресурсів життєдіяльності суспільства. Вона слугує територіальною основою для усіх видів діяльності людини, є виробничим фактором багатьох галузей. В умовах земельної реформи, яка сьогодні має справді глобальний масштаб та глобальне значення, земля розглядається як один з головних інструментів подолання бідності, підвищення рівня життя кожного члена суспільства, та громади в цілому.

Територія Мар'янівської селищної ради нараховує 22977,00 га землі, в тому числі в межах населених пунктів 2800,24 га.

Гідрографічна сітка громади представлена річкою – Гнила Липа, озерами та технічними водоймами, а також гідрологічним заказником місцевого значення «Гнила Липа», загально зоологічним заказником «Бужанська дача», ботанічною пам'яткою «Бук велетенський».

Площа лісового фонду становить – 3831,00 га.

Площа земель сільськогосподарського призначення складає – 15628,6 га.

Площа земель запасу складає – 1375,34 га.

Площа земель водного фонду становить – 109,0 га.

На території громади наявні корисні копалини: глина, пісок, торф.

Щорічно зростає площа земель, надана громадянам у приватну власність.

Земельні ділянки для ведення особистого селянського господарства Мар'янівської селищної ради використовують одноосібники в кількості 5100 осіб.

Фермерські господарства, установи, підприємства та організації на території Мар'янівської селищної ради:

На території селища Мар'янівка:

ПП «Агро-Експрес Сервіс», ТОВ «МОП-ЛТД».

На території села Бужанівського старостинського округу:

ФГ «Шевчук В.Є», ФГ «ПЕРЛИНА», ФГ «ГалСтеДан», ФГ «Ворончук А.В», ФГ «Галушак Є.В», ФГ «Євгена Шелепіни», ФГ «Агролекс», ФГ «Велес Груп», ТОВ «Волинь-Агроцентр», ФГ «Войтович Г.А.», ФГ «Колесник Ю.Ф» ТЗОВ «Волинь-Агро».

На території села Бранівського старостинського округу:

ФГ «Киричука С.А», ФГ «ГалСтеДан», ФГ «Перилина», ФГ «Галушака С.Д», ФГ «Євгена Шелепіни», ФГ «Сад Михальчуків», ФГ «Озирського А.В.», ФГ «Сусь М.Л.», ФГ «Куцевич О.В.».

На території села Галичанського старостинського округу:

ФГ «Галичани Агро», ФГ «Владіра», ФГ «Агроленд», ФГ «СОК СТЕП», ТЗОВ «Галичани Агро», ФГ «Новий Лан».

На території села Цегівського старостинського округу:

ТОВ «Завод Горсталь», ФГ «Агролекс», ФГ «КВМ- АГРО», ФГ «Вік-Агро», ФГ «Галушак С.Д.», ФГ «ГалСтеДан», ФГ «Білик А.А», ФГ «Новосада П.П», ФГ «Сім'я», ФГ «Цимбалюк Н.Є», ФГ «Сидорук К.О», ФГ «Третяк В.Ю», ФГ «Слудський В.Д», ФГ «Сад Михальчуків», ТОВ «Волинь-Агроцентр».

Соціально-демографічна характеристика

Загальна кількість населення, тис. осіб	8,942
---	-------

Категорія людей, що потребує соціального захисту (кількість чол.)

Пенсіонери		Інваліди АТО/ООС	Учасники бойових дій АТО/ООС	Учасники бойових дій МВС	Інваліди всіх груп	Багатодітні сім'ї	Діти багатодітних сімей	Діти-інваліди	Діти-сироти	Одинокі матері
Всього	Одинокі									
1677	123	18	81	5	228	147	473	63	12	217

У зв'язку з початком 2022 року повномасштабної війни з РФ і певними соціально-економічними чинниками демографічна ситуація в Мар'янівській селищній територіальній громаді дещо погіршилася.

Стан розвитку інфраструктури (транспортної, економічної, енергетичної, промислової, соціальної, екологічної тощо)

Загальна протяжність автомобільних шляхів становить 154 км. У тому числі загальнодержавного значення – 15 км, місцевого – 75 км, доріг комунальної власності – 64 км.

Усі населенні пункти громади газифіковано.

Централізоване водопостачання організоване фактично в усіх населених пунктах громади. Щодо водовідведення, то централізованим воно є лише у

селищі Мар'янівка (у багатоквартирних будинках). Комунально-побутове обслуговування населення здійснює КП «Мар'янівське ВУЖКГ». Постійного ремонту потребує водопровідна мережа, але найбільш нагальним є вирішення питання капітального ремонту (нового будівництва) очисних споруд селища Мар'янівка.

На території Мар'янівської селищної територіальної громади функціонує стаціонарне відділення АТ «Укрпошта» (с-ще Мар'янівка), також населення громади обслуговують пересувні відділення даного підприємства.

У громаді зареєстровано 68 юридичних осіб і 112 фізичних осіб-підприємців.

Щодо екологічної ситуації, то стан навколишнього природного середовища Мар'янівської селищної територіальної громади можна охарактеризувати, як задовільний. Великою проблемою є вирішення питання поводження з ТПВ.

Система освіти Мар'янівської селищної територіальної громади

На території громади діє **10** закладів загальної середньої освіти:

- 4 ліцеї (Мар'янівський, Борочичевський, Бранський, Бужанський);
- 4 гімназії (Галичанська, Ржищівська, Борисковичівська, Скригівська);
- 2 початкові школи (Широчанська, Цегівська).

У зв'язку із суттєвим скороченням кількості дітей, неабияким фінансовим навантаженням на місцевий бюджет, у найближчій перспективі планується закриття ряду ЗЗСО.

Також у громаді функціонує **6** закладів дошкільної освіти: у селищі Мар'янівка, селах Борочиче, Брани, Цегів, Бужани, Галичани.

Мережа закладів галузі культури

У Мар'янівській селищній територіальній громаді функціонує **6** клубів (у селах Цегів, Широке, Скригове, Довгів, Борисковичі і Ржищів), **3** будинки культури (в селищі Мар'янівка, селах Брани і Бужани), **1** народний дім «Просвіта» (у селі Галичани), а також **3** бібліотеки (у селищі Мар'янівка, селах Брани і Галичани).

Система медичних закладів Мар'янівської селищної ради

На території громади діє **5** медичних пунктів тимчасового базування (у селах Борочиче, Борисковичі, Довгів, Галичани і Широке), а також **3** амбулаторії загальної практики сімейної медицини (в селищі Мар'янівка, селах Брани і Бужани).

Фінансово-бюджетна ситуація

Цілями діяльності селищної ради є підвищення ефективності фінансово-бюджетної політики, забезпечення стабільного функціонування шляхом зміцнення та збільшення дохідної частини бюджету, підвищення ефективності, оптимізації раціонального використання бюджетних коштів.

Фінансово-бюджетна політика – це основний інструмент регулювання та стимулювання економічних і соціальних процесів в селах, що реалізується за рахунок бюджетних ресурсів, власних коштів підприємств, установ та організацій, коштів позабюджетних фондів та коштів інвесторів.

Ключовими по наповненню селищного бюджету є доходи від податку з доходу фізичних осіб та плата за землю (оренда, податок).

Основними завданнями селищної ради є:

- забезпечення виконання дохідної частини бюджету;
- моніторинг і контроль за своєчасною й в належних розмірах сплатою фізичними та юридичними особами податків, зборів та обов'язкових платежів до місцевого бюджету;

- перегляд розмірів орендної плати за землю й приведення її у відповідність згідно актуальної на сьогодні нормативно-грошової оцінки землі.

Очікувані результати:

- стабільне функціонування бюджетної системи;
- збільшення дохідної частини селищного бюджету;
- зміцнення фінансово-матеріальної бази громади.

3. Цілі та пріоритети розвитку громади

Мар'янівська селищна територіальна громада – одна із громад Луцького району Волинської області, яка потребує залучення інвестицій та економічного зростання, що є запорукою її подальшого стабільного функціонування й підвищення рівня добробуту її мешканців.

Основні пріоритети та цілі

1. Модернізація і розвиток соціально-економічної інфраструктури, економічна та енергетична безпека.

2. Завершення формування оптимальної мережі навчальних, культурних та медичних закладів.

3. Підвищення інвестиційної привабливості громади та розвиток людського капіталу.

Досягнення запланованих цілей в економіці буде здійснюватися на основі модернізації економіки громади, а саме – через залучення інвестицій; виробництво конкурентоспроможної продукції; здійснення заходів, направлених на покращення фінансової діяльності суб'єктів господарювання; розвиток малого бізнесу, розвиток і підтримка фермерства. В соціальній сфері: покращення обслуговування населення в галузі охорони здоров'я; доступ до якісної освіти; забезпечення безпеки життєдіяльності.

Розвиток людського капіталу є прямою соціальною інвестицією, яка забезпечує розвиток та збереження населення, демонструє цінність кожного мешканця громади для створення спільного добробуту. Вміння домовлятися й об'єднуватися, демократично приймати рішення і власними зусиллями вирішувати спільні проблеми набувають особливого значення в умовах дефіциту бюджетних коштів. Тому ефективно впровадження проєктів, які

будуть реалізовуватися в рамках досягнення стратегічних цілей, опосередковано сприятиме досягненню решти цілей.

Реалізація цілей має допомогти перетворити економіку територіальної громади Мар'янівської селищної ради з повільно зростаючої, базованої на великих енерговитратах та виснаженні навколишнього природного середовища економіки на більш сучасну, базовану на інноваціях, активності підприємців, економіку, що ґрунтується на оптимальному розміщенні економічних суб'єктів та ощадливому використанні природних ресурсів громади.

4. Основні завдання та механізми реалізації Програми соціально-економічного розвитку територіальної громади.

Ціль 1: Модернізація і розвиток соціально-економічної інфраструктури, економічна та енергетична безпека.

З метою забезпечення першочергових потреб мешканців громади і створення необхідних умов для модернізації і розвитку соціально-економічної інфраструктури у 2026-2027 роках будуть сконцентровані зусилля на:

- проведення капітальних та поточних ремонтів комунальних доріг громади;
- співфінансування утримання і ремонту доріг державного і місцевого значення, доріг загального користування;
- підтримка функціонування мережі вуличного освітлення;
- проведення ремонтних і енергозберігаючих заходів в закладах загальної середньої і дошкільної освіти громади;
- утримання і ремонт спортивних закладів і споруд;
- проведення ремонтних і енергозберігаючих заходів в закладах культури громади;
- забезпечення функціонування мережі закладів охорони здоров'я, що функціонують на території громади;
- ремонт водопровідної мережі в населених пунктах громади і будівництво очисних споруд у селищі Мар'янівка.

Завдання	Напрямки реалізації (проекти)	Фінансування, тис. грн.	Термін виконання	Джерела фінансування
1.1. Проведення заходів з утримання, капітального та поточного ремонтів автодоріг	1) Ремонт доріг комунальної власності (64 км)	3000,0	2026-2028	Місцевий бюджет, бюджети вищого рівня, інші кошти, використання яких не заборонено чинним законодавством

	2) Співфінансування проведення ремонту автодоріг державного і місцевого значення, доріг загального користування, що проходять через територію громади	6000,0	2026-2028	Місцевий бюджет Бюджети вищого рівня, інші кошти, використання яких не заборонено чинним законодавством
1.2. Підтримка функціонування мережі вуличного освітлення	1. Проведення ремонтних робіт, утримання і реконструкція мережі вуличного освітлення населених пунктів громади	600,0	2026-2028	Місцевий бюджет
1.3. Ремонт водопровідної мережі в населених пунктах громади і будівництво очисних споруд у селищі Мар'янівка	1) Ремонт водопровідної мережі в населених пунктах громади	2000,0	2026-2028	Місцевий бюджет
	2) Будівництво очисних споруд у селищі Мар'янівка	27120,0	2026-2028	Місцевий бюджет Бюджети вищого рівня, інші кошти, використання яких не заборонено чинним законодавством
1.4. Проведення ремонтних і енергозберігаючих заходів в закладах загальної середньої і	1) Капітальний ремонт покрівлі з впровадженням заходів енергозбереження Мар'янівського	5 218,438	2026-2028	Місцевий бюджет Бюджети вищого рівня, інші кошти,

дошкільної освіти громади	ліцею			використання яких не заборонено чинним законодавством
	2) Поточний ремонт спортивної зали Борочичевського ліцею	867,848	2026-2028	Місцевий бюджет Бюджети вищого рівня, інші кошти, використання яких не заборонено чинним законодавством
	3) Капітальний ремонт харчоблоку Бранського ліцею	10000,0	2026-2028	Місцевий бюджет Бюджети вищого рівня, інші кошти, використання яких не заборонено чинним законодавством
	4) Інші ремонтні та енергозберігаючі заходи в закладах загальної середньої і дошкільної освіти громади	2000,0	2026-2028	Місцевий бюджет Бюджети вищого рівня, інші кошти, використання яких не заборонено чинним законодавством

1.5. Утримання і ремонт спортивних закладів і споруд	1) Утримання стадіонів, футбольних полів та ігрових майданчиків	500,0	2026-2028	Місцевий бюджет
	2) Ремонт спортивного залу в селі Борочиче	5000,0	2022-2025	Місцевий бюджет Бюджети вищого рівня, інші кошти, використання яких не заборонено чинним законодавством
1.6. Проведення ремонтних і енергозберігаючих заходів в закладах культури громади	Ремонт клубних установ, будинків культури та інших закладів культури	4000,0	2022-2025	Місцевий бюджет Бюджети вищого рівня, інші кошти, використання яких не заборонено чинним законодавством
1.7. Забезпечення функціонування мережі закладів охорони здоров'я, що функціонують на території громади	1) Підтримка функціонування МПТБ	100,0	2022-2025	Місцевий бюджет
	2) Співфінансування утримання АЗПСМ	3000,0		Місцевий бюджет Бюджети вищого рівня, інші кошти, використання яких не заборонено чинним законодавством

Очікувані результати:

- відновлення дорожнього покриття шляхом проведення експлуатаційного утримання, капітальних та поточних ремонтних робіт;
- забезпечення світлового комфорту і безпеки у вечірній і нічний час для мешканців громади;
- зменшення витрат на оплату комунальних послуг за рахунок впровадження заходів з енергоефективності;
- заощадження бюджетних коштів;
- забезпечення населення якісною питною водою;
- поліпшення екологічної ситуації, забезпечення охорони навколишнього середовища.

Індикатори:

- протяжність відремонтованих доріг та їхня якість;
- кількісні й якісні характеристики освітлення, що регламентуються нормами;
- кількість відремонтованих освітніх закладів і дітей, які отримують більші якісні і комфортні умови для навчання.

Ціль 2: Формування оптимальної мережі навчальних, культурних та медичних закладів

Завершення формування оптимальної мережі навчальних, культурних та медичних закладів дозволить створити умови для більш якісного надання послуг, що надаються даними закладами, а також оптимізувати бюджетні витрати на їх утримання.

Очікувані результати:

Належний рівень надання якісних освітніх, культурних і медичних послуг для мешканців громади.

Індикатори:

- рівень послуг із забезпечення задоволення потреб місцевих жителів у соціальних благах;
- кількість функціонуючих об'єктів соціальної інфраструктури.

Ціль 3: Підвищення інвестиційної привабливості громади та розвиток людського капіталу

Завдання	Сфери реалізації проєктів
3.1. Залучення мешканців до вирішення місцевих проблем	1) Поліпшення благоустрою гаселених пунктів громади шляхом самоорганізації місцевих мешканців, а саме: - проведення толок; - запровадження заходів з роздільного збирання сміття;

	- дотримання вимог Програми благоустрою Мар'янівської селищної ради. 2) Продовження практики запровадження роздільного збору відходів у населених пунктах громади. 3) Ліквідація стихійних сміттєзвалищ та очистка територій громади від побутового сміття.
3.2. Забезпечення рівного та вільного доступу одержувачів адміністративних послуг до територіально-управлінської інформації	1) Розширення спектру послуг, що надаються ЦНАПом селищної ради. 2) Завершення створення безбар'єрних маршрутів й створення доступу маломобільних груп населення до функціонуючих адмінустанов і об'єктів комунальної власності. 3) Співфінансування на придбання «соціального таксі»
3.3. Залучення мешканців до активного громадського життя	1) Активізація процесів створення громадських організацій та об'єднань 2) Залучення жителів до реалізації Стратегії розвитку Мар'янівської селищної територіальної громади.
3.4. Сільський туризм як напрям розвитку території громади	1) Розвиток внутрішнього потенціалу сільських територій шляхом проведення інвентаризації, визначення своєї унікальності, забезпечення якісного обслуговування, привабливості господарств. 2) Розробка моделі туристичного кластеру. 3) Розробка і популяризація туристичних маршрутів, визначення їх проходження по території громади, зокрема маршруту до найвищої точки Волині, що знаходиться на теренах Бранівського старостинського округу.
3.5. Розвиток малого та середнього бізнесу	1) Будівництво автозаправної станції у селищі Мар'янівка. 2) Підготовка і прийняття селищною радою місцевих програм: - розвитку та підтримки середнього та малого підприємництва; - розвитку та підтримки фермерства;

	- охорони земель та розвитку земельних відносин. 3) Проведення опитування серед представників середнього і малого підприємництва та фермерів щодо доцільності заснування консультативного центру громади щодо сприяння діяльності підприємництва, організації участі представників підприємництва у виставково-ярмарковій діяльності. 4) Оновлення інвестиційного паспорту громади, висвітлення та поширення інформації про можливі об'єкти для інвестування.
--	--

5. Фінансове забезпечення реалізації Програми

Обсяги фінансування Програми реалізації проєктів та виконання завдань розвитку Мар'янівської селищної територіальної громади на 2026-2028 роки залежатиме від кошторисної вартості розробленої документації на впровадження запланованих проєктів, уточнюватимуться і коригуватимуться при внесенні змін до селищного бюджету на поточний рік.

Джерелами фінансування є кошти місцевого бюджету, бюджетів вищого рівні (державного і обласного), а також інші кошти, використання яких не заборонено чинним законодавством.

6. Моніторинг та оцінка результативності реалізації Програми

Моніторинг реалізації Програми буде здійснювати щоквартально фінансовим відділом і відділом бухгалтерського обліку та господарської діяльності. Впровадження Програми проводитиметься через реалізацію комплексу організаційних, фінансових та інформаційних заходів, які реалізовуватимуться всіма суб'єктами територіального розвитку.

Завдання, які включені до Програми, стануть пріоритетними при фінансуванні як із місцевого бюджету, так і при надходженнях цільових коштів із бюджетів вищого рівня.

У ході моніторингу Програми вирішуватиметься ціла низка завдань:

- контроль за реалізацією Програми в цілому;
- оцінювання ступеня досягнення прогресу за цілями.